

Politici europene în domeniul energiei?

*Chisinau
3 Aprilie 2014*

Art 5 TEU

- “Pentru a-și atinge obiectivele, Uniunea poate acționa doar în limitele competențelor conferite de către Statele Membre în cadrul diverselor tratate. Competențele netransferate către Uniune rămân în responsabilitatea Statelor Membre.”

Principiile subsidiarității și proporționalității Art 5 TEU

- “Modalitatea utilizării competențelor UE este guvernată de principiile subsidiarității și al proporționalității.”

Principiul subsidiarității

- “Uniunea va acționa doar dacă obiectivele acțiunii propuse nu pot fi atinse de către Statele Membre, ci, datorită mărimii sau efectelor prevăzute pot fi mai bine realizate de către Uniune.”

Principiul proporționalității

- “Conținutul și forma acțiunilor Uniunii nu va depăși ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivele tratatelor.”

Tratatul de la Lisabona: competență explicită în domeniul energiei (art.194)

1. În contextul realizării pieței interne și ținând cont de nevoia de a proteja mediul, politica Uniunii în domeniul energiei va urmări să:
  - a) asigure o bună funcționare a pieței energetice
  - b) să asigure securitatea furnizării de energie
  - b) promoveze eficiența energetică și dezvoltarea unor noi tipuri de energie regenerabilă
  - c) promoveze interconectarea rețelelor energetice
2. (...) Îndeplinirea condițiilor din alineatul 1 nu va afecta dreptul Statelor Membre de a determina condițiile exploatării resurselor energetice, de a alege între diferitele surse de energie și nici structura generală a furnizării de energie
3. Prin derogare de la alineatul 2, Consiliul, printr-o procedură legislativă specială, va decide în unanimitate și după consultarea prealabilă a Parlamentului, va stabili măsuri (pt. obiectivele de la al.1) dacă sunt, în principal, de natură fiscală

Elemente de “monopol natural”

- Activități succesive (producție -> distribuție -> aprovizionare)
- Elemente de “monopol natural” în activitățile de distribuție

Strategică

- Pentru întreaga economie
- Pentru armată

Complexă și costisitoare

- Industrie cu o utilizare intensivă de capital
- Grad ridicat de complexitate tehnică => bariere la intrare

Crearea unei politici europene în domeniul energiei

1994 Carta Albă Politica energetică

- Dimensiunea externă ar trebui considerată drept cea mai importantă modalitate de acțiune pentru a asigura rezerve de energie pentru UE

2000 Green Paper “Strategia Europeană pentru securitatea aprovizionării cu energie”

- Producția de energie a UE nu este suficientă pentru a acoperi cererea existentă
- În 1999, 6% dintre importurile UE erau în domeniul energiei (240 mld)
- Uniunea are o influență limitată pe partea de aprovizionare, deci ar trebui să se concentreze pe partea de cerere (economisire de energie)

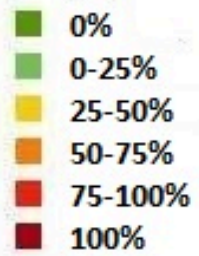
2006 Green Paper “Strategia Europeană pentru surse de energie durabile, competitive și sigure”

- Completarea pieței interne în domeniul electricității și gazului
- Asigurarea siguranței aprovizionării și solidarității SM
- Spre un mix energetic durabil, eficient și diversificat
- O abordare integrată a schimbărilor climatice
- Încurajarea inovației
- Politică externă coerentă

Urmărește:

- Creșterea independenței operatorilor rețelelor de transport
- Accesul nediscriminatoriu al consumatorilor și furnizorilor la rețelele de distribuție
- Creșterea independenței autorității de reglementare
- Înființarea unui reglementator supranațional de energie (ACER)
- Eliminarea tarifelor reglementate și subvențiilor nejustificate
- Accelerarea ritmului de liberalizare a piețelor

EU member states dependency Russian gas

Stand 2012; Quelle: Energycomment

Concluzii – despre securitatea energetică

4/6/14

- Diversificarea aprovizionării cu energie a Europei și dezvoltarea resurselor energetice pentru a asigura:
  - Securitatea aprovizionării
  - Reducerea dependenței energetice externe a UE
  - Stimularea creșterii economice
- Respectarea alegerii naționale în ceea ce privește mixul energetic ;
- Continuarea exploatării surselor regenerabile cu asigurarea eficienței de cost a acestora
- Consolidarea cooperării în sprijinul dimensiunii externe a politicii energetice a UE
- Evaluarea surselor locale on-shore și off-shore pentru condiții de exploatare durabile, sigure și cost-eficiente

SECURITATE ENERGETICĂ

(provocări)

- Atributul semnificativ al statului național în ceea ce privește mixul energetic? Poate fi posibilă interconectarea și securitatea energetică (= co-dependență) în cazul unor opțiuni radical diferite?
  - Cazurile francez și german
- Dimensiunea externă a politicii energetice
  - Cazul Nabucco – leadership UE / state membre / companii?
  - Cazul gazoductului Iași – Ungheni
- Politica europeană privind energia regenerabilă – cine ar trebui să plătească pentru ele? Statul / Consumatorul casnic / Consumatorul industrial – cine asumă costurile unei politici populare?
- Gazele de șist și reorientarea spre combustibili fosili – întoarcere în timp sau RE-normalizarea Europei?

Bruxelles, 14.10.2013
COM(2013) 711 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**O viziune pe termen lung în ceea ce privește infrastructura din Europa și dincolo de
granițele ei**

Proiecte de interes comun (RO)

3.8. Cluster Bulgaria – Romania capacity increase including the following PCIs:

- 3.8.1. Internal line between Dobrudja and Burgas (BG)
- 3.8.2. Internal line between Vidno and Svoboda (BG)
- 3.8.3. Internal line between Svoboda (BG) and the splitting point of the interconnection Varna (BG) - Stupina (RO) in BG
- 3.8.4. Internal line between Cernavoda and Stalpu (RO)**
- 3.8.5. Internal line between Gutinas and Smardan (RO)**
- 3.8.6. Internal line between Gadalin and Suceava (RO)**

3.22. Cluster Romania – Serbia between Resita and Pancevo including the following PCIs:

- 3.22.1. Interconnection between Resita (RO) and Pancevo (RS)
- 3.22.2. Internal line between Portile de Fier and Resita (RO)
- 3.22.3. Internal line between Resita and Timisoara/Sacalaz (RO)
- 3.22.4. Internal line between Arad and Timisoara/Sacalaz (RO)

6.15. Cluster Integration of the transit and transmission system and implementation of reverse flow in Romania, including the following PCIs:

- 6.15.1 Integration of the Romanian transit and transmission system
- 6.15.2 Reverse flow at Isaccea

6.20. Cluster increase storage capacity in South-East Europe, including one or more of the following PCIs:

- 6.20.1. Construction of new storage facility on the territory of Bulgaria
- 6.20.2. Chiren UGS expansion
- 6.20.3. South Kavala storage in Greece
- 6.20.4. Depomures storage in Romania**

6.22. Cluster Azerbaijan–Georgia–Romania Interconnector project, including the following PCIs:

- 6.22.1. Gas pipeline Constanta (RO) – Arad – Csanádpalota (HU) [currently known as AGRI]
- 6.22.2. LNG terminal in Constanta (RO)

7.1. Cluster of integrated, dedicated and scalable transport infrastructure and associated equipment for the transportation of a minimum of 10 bcm/a of new sources of gas from the Caspian Region, crossing Georgia and Turkey and ultimately reaching final EU markets through two possible routes: one crossing South-East Europe and reaching Austria, the other one reaching Italy through the Adriatic Sea, and including one or more of the following PCIs:

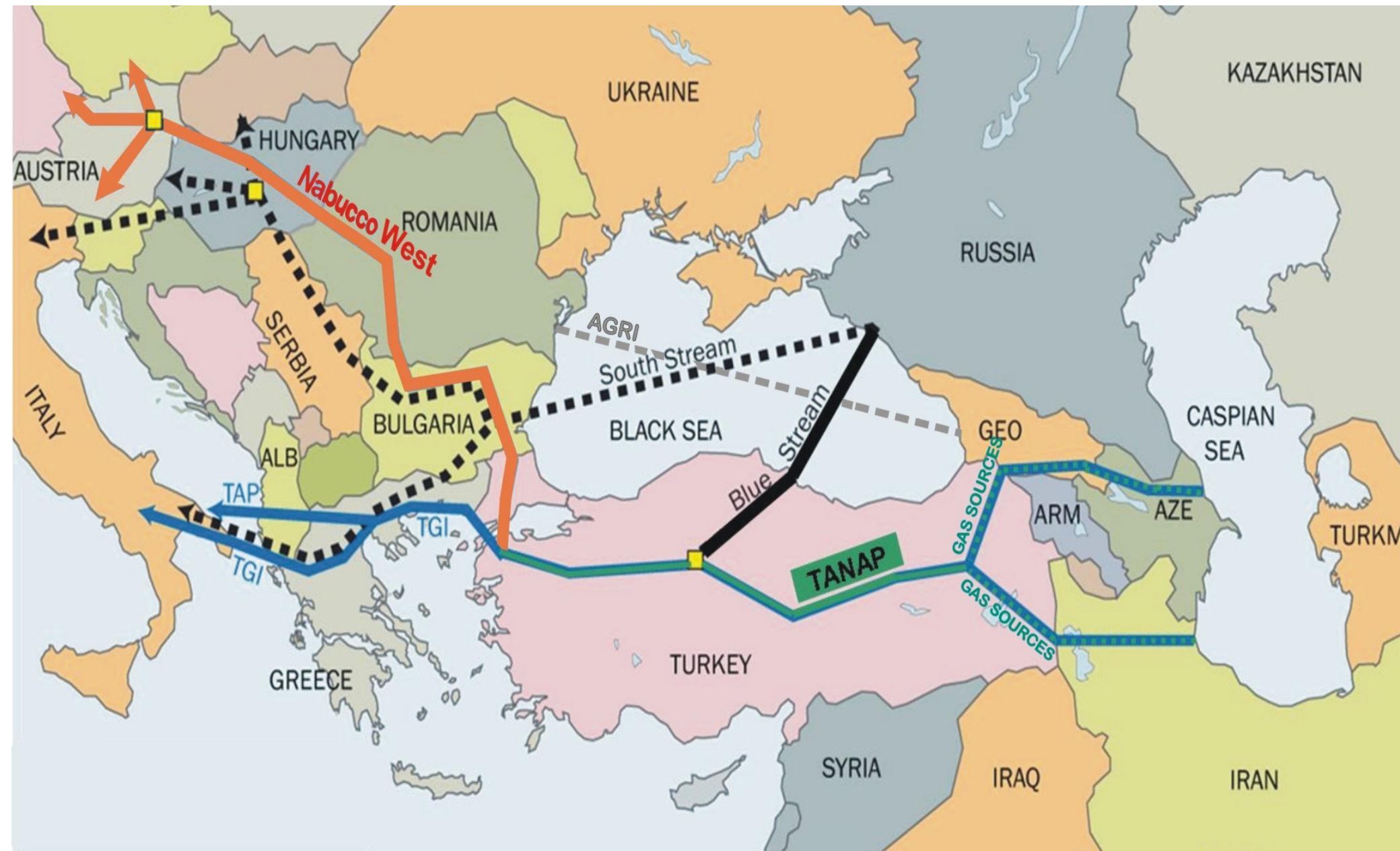
- 7.1.1 Gas pipeline from the EU to Turkmenistan via Turkey, Georgia, Azerbaijan and the Caspian [currently known as the combination of the "Trans Anatolia Natural Gas Pipeline" (TANAP), the "Expansion of the South-Caucasus Pipeline" (SCP-(F)X) and the "Trans-Caspian Gas Pipeline" (TCP)]
- 7.1.2 Gas compression station at Kipi (EL)
- 7.1.3 Gas pipeline from Greece to Italy via Albania and the Adriatic Sea [currently known as the "Trans-Adriatic Pipeline" (TAP)]
- 7.1.4 Gas pipeline from Greece to Italy via the Adriatic Sea [currently known as the "Interconnector Turkey-Greece-Italy" (ITGI)]
- 7.1.5 Gas pipeline from Bulgaria to Austria via Romania and Hungary**

7.2. PCI consisting of integrated, dedicated and scalable transport infrastructures and associated equipment for the transportation of a minimum of 8 bcm/a of new sources of gas from the Caspian Region (Azerbaijan and Turkmenistan) to Romania, including the following projects:

- 7.2.1. Sub-marine gas pipeline in the Caspian Sea from Turkmenistan to Azerbaijan [currently known as the "Trans-Caspian Gas Pipeline" (TCP)]
- 7.2.2. Upgrade of the pipeline between Azerbaijan and Turkey via Georgia [currently known as the "Expansion of the South-Caucasus Pipeline" (SCP-(F)X)]
- 7.2.3. Sub-marine pipeline linking Georgia with Romania [currently known as "White Stream"]**

Source: © Eurogeographics for the administrative boundaries;
 © PLATT S for the underlying energy network.
 Cartography: European Commission, EnergyDG, June 2013

Vă mulțumim!

